

GazMag

A Magyar Közgazdasági Társaság Győri Ifjúsági Szervezete által szerkesztett magazin

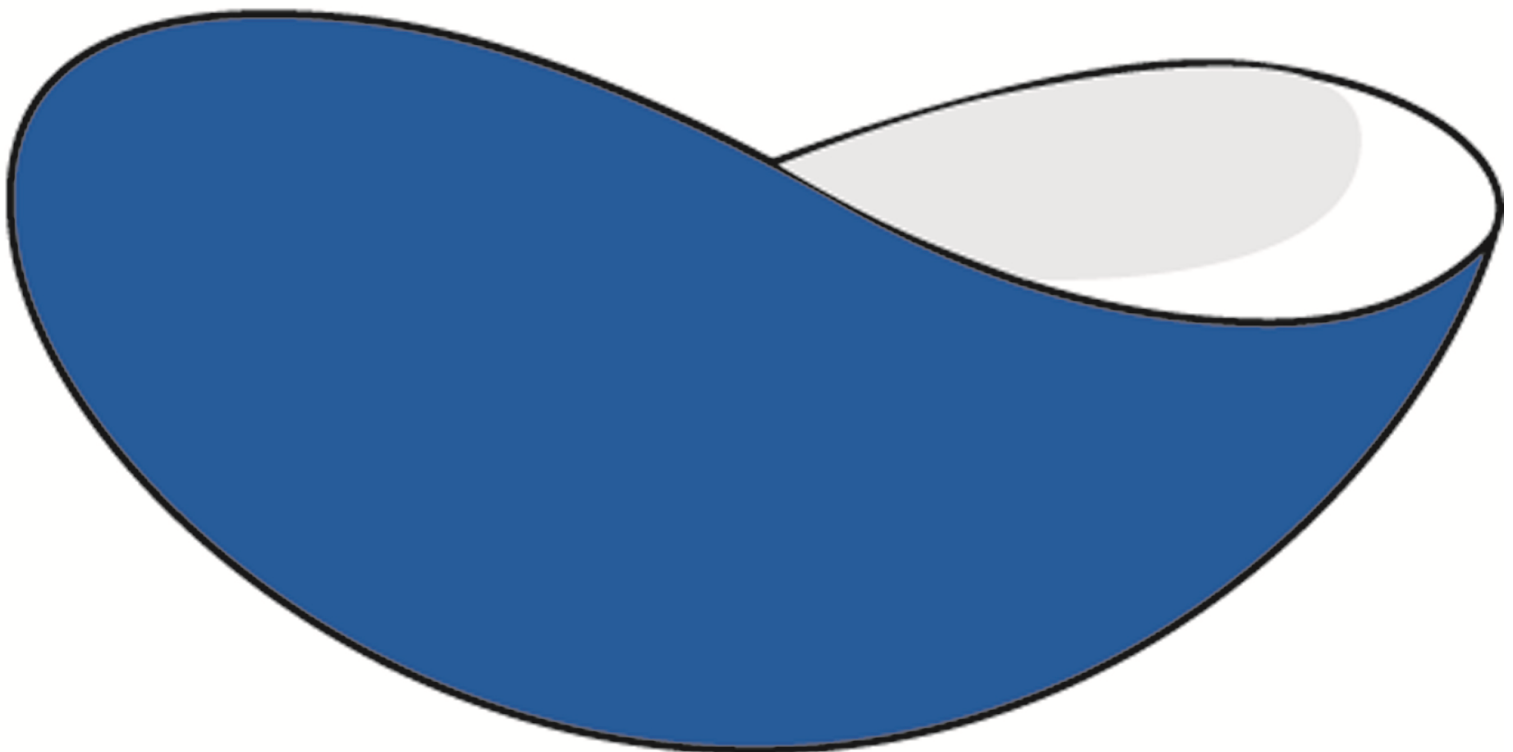
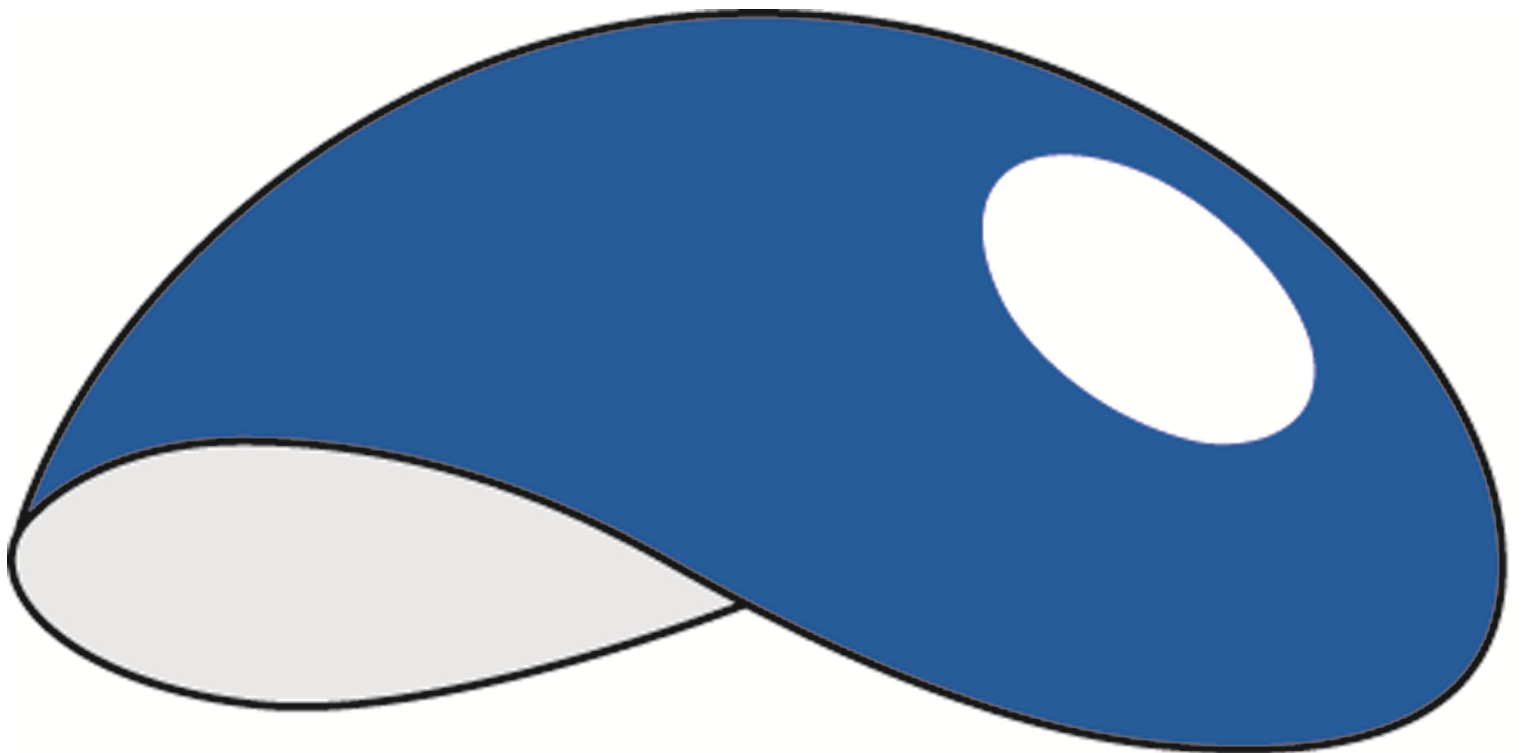
2013. / 1. Különszám

A GazMag ökológiai lábnyoma

ÁRNYÉK

<http://arnyek.tk>

IMPRESSZUM

Felelős kiadó:

Magyar Közgazdasági Társaság Győri Ifjúsági Szervezete

Főszerkesztő:

Tóth Marcell

Újságírók:

Bagyura Gábor, Kadlec Gergely, Kirsch Angéla, Kiss Csaba,
Kövesdi Julianna, Márton Delinke, Orosz Dávid Péter, Szarka Ildikó

Fotósok:

Arnold Balázs, Juhos Gábor, Susik Annamária

Grafikusok:

Juhos Gábor, Tálósi Tibor

Weboldalfejlesztő:

Surányi Szabolcs

A Szerkesztőség elérhetőségei:

9021 Győr, Aradi Vértanúk útja 12.

mkt.gazmag@hotmail.hu

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	4
HIPOTÉZISEK	5
ANYAG ÉS MÓDSZER.....	6
1. A GAZMAG ÖKOLÓGIAI LÁBNYOMA	7
1.1 A SZÁMOLÁS MÓDJA, A SZÁMOLÁS ALAPKÉPLETEI	7
1.2 A SZÁMÍTÁS EREDMÉNYE	8
2. A SZERKESZTŐSÉG KÖRNYEZETTUDATOSSÁGA	11
ÖSSZEGZÉS	13
FELHASZNÁLT IRODALOM	14
HASZNOS HONLAPOK	17

BEVEZETÉS

„Mielőtt kinyomtatná ezt az újságot, gondoljon a természetre!” Ez a mondat minden egyes GazMag lapszám elején szerepel. A zöld betűkkel megjelenített felirat arra hívja fel az olvasók figyelmét, hogy ne nyomtassák ki fölöslegesen az újságot, hanem elektronikus úton is elolvashatják azt. A GazMag tehát környezettudatosságra buzdítja az olvasókat. Természetesen maga az újság is csak elektronikus formában jelenik meg, nyomtatásban nem.

Mivel a lapot egy környezettudatos, fenntarthatóan működő lapnak tartjuk, illetve ez fontos része is a stratégiának, így jött az ötlet, hogy számoljuk is ki, hogy ez tényleg így van e. És ha esetleg nincs így, akkor további lépéseket tegyünk annak érdekében, hogy fenntarthatóvá váljon az újság.

De mi is az ökológiai lábnyom? Az ökolábnyom egy olyan mutatószám, amely kifejezi azt, hogy adott technikai hatékonyság mellett mekkora igényt támasztunk bolygónk természeti erőforrásaival szemben annak érdekében, hogy megszokott fogyasztásunkat biztosítani tudjuk. Az ökológiai lábnyom mértékegysége a globális hektár (gha), amely meghatározható a Föld összes biológiailag produktív hektárjának átlagos értékeként. A mutató mikro- és makroszintű mérőszámként is számolható, hiszen kiszámítható országokra, régiókra, városokra, egyes emberekre, vállalkozásokra, termékekre is.¹ Sőt, az ökológiai lábnyomra szükség van egy másik mutatószám, a Happy Planet Index (Boldog Bolygó Index), azaz a HPI kiszámításához is.²

Az emberiség ökológiai lábnyoma nem nőhetne túl Földgolyónk méretén, hiszen nem használhatnánk ki nagyobb mértékben a természeti javakat, mint ahogy azok rendelkezésünkre állnak. Ennek ellenére az Emberiség már most több erőforrást igényel, mint amennyit a Föld biztosítani tudna, a jelenlegi helyzet akkor lenne fenntartható, ha 1,5 Föld állna a rendelkezésünkre. Ráadásul mi magyarok sem vagyunk fenntarthatóak, hiszen ha a Földön mindenki egy átlagos magyar állampolgár életszínvonalán élne, akkor ennek az életszínvonalnak a fenntartásához több mint 2 Földre lenne szükség. Azonban, mint ez köztudott, jelen pillanatban csak egy Földgolyó áll rendelkezésünkre, így ennek az egy Földnek az erőforrásaival kell(ene) jól gazdálkodnunk, annyit lenne szabad fogyasztani belőle, amennyivel nem veszélyeztetjük a jövőbeli fogyasztásunkat.

Az ökológiai lábnyommal szemben – mint minden mutató esetében – több kritikát³ is megfogalmaztak. Többek között azt, hogy nem tér ki mindenre (például vízlábnyom), illetve azt, hogy

---

¹ Szigeti Cecília–Borzán Anita: Ökológiai lábnyom mutató számítása. http://cgpartners.hu/aas_szoveg/file/75_okologiai_labnyom_mutato_szamolasa.pdf

² Happy Planet Index - <http://www.happyplanetindex.org/>

³ Van Den Bergh, Jeroen, and Verbruggen, Harmen (1998): Spatial sustainability, trade and indicators: an evaluation of the „ecological footprint”, Amsterdam

nem veszi számításban a többszörös célra felhasznált területeket sem. A városok ökológiai lábnyománál gyakran felhozzák azt az tény – amelyet az ökolábnyom mellett érvelők is elismernek –, hogy egy város ökológiai lábnyoma nem redukálható le a biológiai kapacitása szintjére, tehát önmagában nem érheti el a fenntartható szintet. Szintén gyakori kritika az, hogy az északi életstílusú országokra megalkotott modell mennyire működik a többi országban, illetve az is, hogy az ökológiai lábnyom nem képes külön fogyasztóként kezelni az egy háztartásban élőket (például az égő lámpa, vagy a bekapcsolt fűtés mekkora arányban az adott ember fogyasztása).

A GazMag ökológiai lábnyoma leginkább a vállalatok ökológiai lábnyomához hasonlít, mivel a legtöbb vizsgált tulajdonsága megegyezik egy cég hasonló tulajdonságaival. (Az ökológiai lábnyom nem vizsgálja, hogy profitorientált, vagy egy nagyjából 0 költségvetéssel működő nonprofit tevékenységről van szó.) Az újság szerkesztőségében több ember dolgozik, akik gépeket (számítógép, fényképezőgép) használnak, utazásaikhoz különböző közlekedési eszközöket vesznek igénybe, a tevékenység közben hulladék keletkezik, stb. Ezek alapján gondoltuk úgy, hogy leginkább a vállalati ökolábnyomhoz lehetne hasonlítani, bár valószínűleg lesznek sajátosságai is, ami az eltérő tevékenységből adódik.

HIPOTÉZISEK

A tanulmány elkészítése előtt három hipotézist állítottunk fel, amelyekre a tanulmány elkészítése során szeretnénk választ kapni. Ezek a hipotézisek a következők:

- Az első, és legfontosabb hipotézisünk (H1), hogy a GazMag fenntartható, tehát ökológiai lábnyoma maximum 1,8 globális hektár/fő. Ezt arra alapozzuk, hogy a lap nem jelenik meg nyomtatásban, amivel a papírfelhasználás szinte minimális. (Szórólapok, névjegykártyák vannak.) Szintén ezt támasztja alá az is, hogy a szerkesztőség tagjai általában helyi rendezvényekre mennek el, aminél szinte nincs utazás miatti környezetterhelés (gyalog, vagy kerékpárral közlekednek a munkatársak), illetve olyan rendezvényekről írunk, amire akkor is elmentünk volna, ha nem lenne az újság, és nem kellene róla cikket írni (konferenciák, sportrendezvények, stb.).
- A második hipotézisünk (H2) szerint bár a lap környezettudatos újságként működik, a szerkesztőség tagjai külön-külön nem feltétlenül környezettudatosak.
- A harmadik hipotézisünk (H3) az, hogy a szerkesztőség tagjai előnyben részesítik a tömegközlekedést az autóval történő közlekedéssel szemben.

ANYAG ÉS MÓDSZER

A kutatás során primer adatokkal dolgoztunk, mivel a szerkesztőség tagjainak az újság tevékenységével kapcsolatos fogyasztását, közlekedési szokásait mértük fel. Primer adatbázisunkat a <https://docs.google.com> oldalon történő kérdőívezés során megkapott adatok alkották. A kérdőíveket elektronikus úton töltötték ki a szerkesztőség tagjai.

A hipotézisek ellenőrzése, és a kutatás elkészítése során számos módszert kellett használnunk a tanulmány minél jobb elkészítése érdekében.

- Excel táblázat az összegyűjtött illetve megbecsült adatok feldolgozásával. A táblázat éves és havi bontásban is kiszámolja az ökológiai lábnyomot.
- Felhasznált irodalom: Munkánk elkészítéséhez több (magyar és angol nyelvű) szakirodalmat kellett elolvasnunk, felhasználnunk. Ezek között voltak az ökológiai lábnyommal régóta foglalkozó szerzők művei⁴, ugyanakkor talákoztunk olyan művekkel is, amelyek pont az ellenkező nézőpontot képviselik⁵.
- Kérdőíves felmérés: A GazMag szerkesztőségének tagjainak fogyasztását mértük. Ebben nagy segítségünkre volt a <https://docs.google.com> oldal, amelynek kérdőívek elkészítésére szolgáló funkcióját használtuk.
- Statisztikai számítások: A kérdőívek kiértékeléséhez különböző statisztikai számításokra (átlag, szórás, módusz, arányszámok, stb.) volt szükség.
- Adatok grafikonjainak elemzése

---

⁴ Rees, William E., Wackernagel, Mathis (1996): Ökológiai lábnyomunk, Föld Napja Alapítvány, Budapest

⁵ Van Den Bergh, Jeroen, and Verbruggen, Harmen (1998): Spatial sustainability, trade and indicators: an evaluation of the „ecological footprint”, Amszterdam

1. A GAZMAG ÖKOLÓGIAI LÁBNYOMA

1.1 A SZÁMOLÁS MÓDJA, A SZÁMOLÁS ALAPKÉPLETEI

A GazMag ökológiai lábnyomának kiszámításához egy saját készítésű Excel munkafüzetet használtunk. Ez a munkafüzet a Global Footprint Network által is alkalmazott képletekkel dolgozik⁶. Ezek közül a képletek közül a fontosabbakat az alábbiakban mutatjuk.

Az ökológiai lábnyom (EF – ökológiai lábnyom, P – termelés, Y_N – nemzeti terméshozam, YF – terméshozam-faktor, EQF – ekvivalencia-faktor)

$$EF = \frac{P}{Y_N} \times YF \times EQF$$

Biológiai kapacitás (BC – biológiai kapacitás, A – rendelkezésre álló terület)

$$BC = A \times YF \times EQF$$

Származtatott terméshozam (Y_D – származtatott terméshozam, Y_P – elsődleges terméshozam, $EXTR_D$ – származtatott termékek kitermelési rátája)

$$Y_D = Y_P \times EXTR_D$$

Országok terméshozam-faktora (YF_L – adott terület terméshozam-faktora, U – felhasználható elsődleges termékek, $A_{W,i}$ – a világ éves termékmennyiségének előállításához szükséges terület, $A_{N,i}$ – az adott ország éves termékmennyiségének előállításához szükséges terület, Y_N – adott ország terméshozama, Y_W – világ terméshozama)

$$YF_L = \frac{\sum_{i \in U} A_{W,i}}{\sum_{i \in U} A_{N,i}}$$

$$YF_L = \frac{Y_N}{Y_W}$$

Ökológiai lábnyom

$$EF = \frac{P}{Y_W} \times EQF$$

Fogyasztás (EF_C – fogyasztás, EF_P – termelés, EF_I – import, EF_E – export)

$$EF_C = EF_P + EF_I - EF_E$$

Karbonlábnyom (EF_{Carbon} – karbonlábnyom, P_C – a termelés éves szén-dioxid kibocsátása, S_{Ocean} – az óceánok éves antropogén kibocsátásának százalékos csökkenése, Y_C – a világ erdőinek éves szén-dioxid átalakítási rátája)

⁶ Global Footprint Network (2010): Calculation methodology for the national footprint accounts

$$EF_{Carbon} = \frac{P_C \times (1 - S_{Ocean})}{Y_C} \times EQF$$

1.2 A SZÁMÍTÁS EREDMÉNYE

A számításunk végeredményeként megkaptuk, hogy a GazMag ökológiai lábnyoma 0,7 gha/fő. Ez az érték alacsonyabb a világtátlagnál (2,2 gha/fő), és alacsonyabb annál az 1,8 gha/fő értéknél is, amely a fenntarthatóság határának tekinthető. Ugyanis a Föld biokapacitása akkor lenne elegendő, ha a Földgolyón mindenki 1,8 gha/fő ökológiai lábnyommal rendelkezne.

Az ökológiai lábnyom alacsony, de nem véletlenül. Csak azokkal az adatokkal számoltunk, amelyek kifejezetten a GazMag-hoz köthető tevékenységek során terhelték a Föld biológiai kapacitását. Az utazásoknál csak a munkaügyben történő közlekedést számoltuk ki, a szerkesztőség tagjainak privát és egyéb célú utazásait nem mértük. Az villanyfogyasztásnál is csak azt a fogyasztást vettük figyelembe, amely kifejezetten az újság tevékenységéhez köthető. Mivel a GazMag nem rendelkezik saját irodával, így a munkatársak az egyetemen, vagy otthon dolgoznak, így ez a fogyasztás a saját ökológiai lábnyomuknak is a része.

Az étel- és ital-fogyasztás esetében szintén csak azzal a mennyiséggel számoltunk, amely a lap tevékenységéhez köthető. Ilyen a munka miatt elfogyasztott kávé/tea, a munka közben rendelt pizza, vagy a csapatépítő programokon elfogyasztott étel-ital.

Ahhoz képest, hogy egy újságról van szó, elég kicsi a papírfogyasztás. Ennek az oka az, hogy a GazMag csak elektronikusan jelenik meg, nyomtatásban nem. A papírfelhasználásunkat a különféle szóróanyagok teszik ki, illetve az a papírmennyiség, amelyre az újságíróink egy adott rendezvényen jegyzetelnek.

Az ökológiai lábnyoma értéke 0,7 globális hektár/fő. Az ökológiai lábnyom azonban több részre bontható, ezt mi is megtettük. A részletes bontást az alábbi táblázat tartalmazza.

1. táblázat: A GazMag ökológiai lábnyoma I.

GazMag ökológiai lábnyoma							
(gm ²)	Energiaföld	Szántó	Legelő	Erdő	Halászat	Beépített	Összesen gm ²
Élelmiszer	157,57	467,66	53,93	0,00	0,00	0,00	679,16
Épület	820,43	0,00	0,00	0,00	0,00	660,34	1480,77
Közlekedés	15,71	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,71
Fogyasztási javak	176,31	0,27	0,00	0,05	0,00	0,00	176,62
Összesen (gm²)	1170,02	467,94	53,93	0,05	0,00	660,34	2352,26
Összesen (gha)	0,12	0,05	0,01	0,00	0,00	0,07	0,24

Forrás: saját szerkesztés

2. táblázat: A GazMag ökológiai lábnyoma II.

Ökolábnyom - 1 hónap		Ökolábnyom - 1 év	
ÖL (gm ²)	784,09	ÖL (gm ²)	6 987,80
ÖL (gha)	0,08	ÖL (gha)	0,70

Forrás: saját szerkesztés

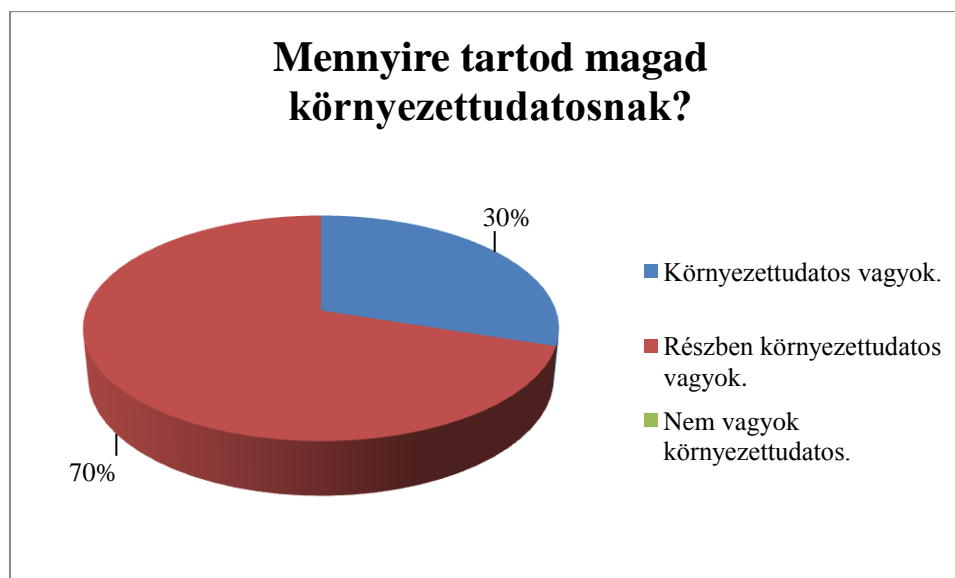
A táblázatban a jobb szemléltethetőség kedvéért globális hektár helyett globális m² szerepel. A váltószám közöttük 10000, így a globális hektár adatokat tartalmazó táblázatunkban sok egynél kisebb adat szerepel. Az 1. táblázat zöld mezőjében szereplő érték a havi összes értéket mutatja. Az egy főre eső adatnál azért osztottuk le ezt az értéket hárommal, mert általában egyszerre három fő tevékenykedik a szerkesztősége tagjai közül, illetve a villanyfogyasztás 90%-a is (munkaköréből adódóan) három emberhez köthető. Az éves érték kiszámításakor ezeket az adatokat megszoroztunk tizenkettővel. Ez alól kivételt képez a beépített területre vonatkozó adat, mivel nagyjából ugyan azon a területen mozgunk egész évben.

2. A SZERKESZTŐSÉG KÖRNYEZETTUDATOSSÁGA

A kérdőíves megkérdezés célja első sorban az volt, hogy felmérjük a szerkesztőség tagjainak fogyasztását. Azonban voltak kérdések a munkatársak környezettudatosságának felmérésére is. Összesen három kérdés volt erre vonatkozóan.

Az első ilyen jellegű kérdés arra vonatkozott, hogy mennyire tartjuk magunkat környezettudatosnak. Az eredmény elég kedvező, hiszen 30% teljesen, 70% pedig részben környezettudatosnak tartja magát a szerkesztőség tagjai közül. Nem volt olyan munkatársunk, aki egyáltalán nem tartja magát környezettudatosnak.

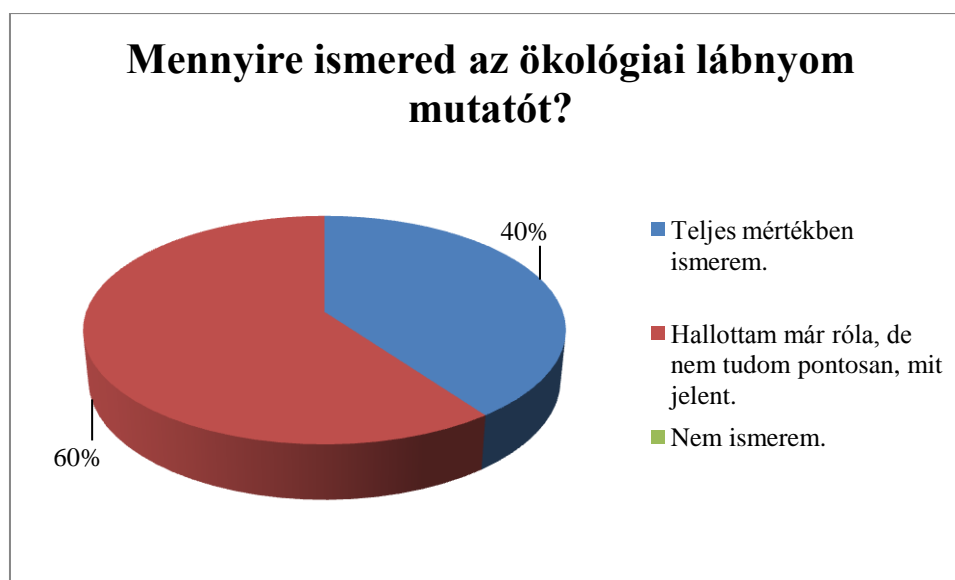
1. ábra

Forrás: saját szerkesztés

A másik kérdés ebben a témakörben az volt, hogy a szerkesztőség tagjai mennyire ismerik az ökológiai lábnyom mutatót. Erre a kérdésre is pozitív eredményt kaptunk, hiszen 40% teljes mértékben ismeri ezt a mutatót, és a másik 60% is hallott már róla. Ez azonban nem véletlen, hiszen a GazMag-ban is volt már több írás erre vonatkozóan, illetve a szerkesztőség részt vett 2012-es és a 2013-as győri Föld Napja rendezvény megszervezésében is.

2. ábra

Forrás: saját szerkesztés

Az utolsó ilyen jellegű kérdés arra tért ki, hogy a munkatársak szerint az újság ökológiai lábnyoma a fenntartható szintnél nagyobb vagy kisebb lesz. A szerkesztőség tagjainak 90%-a mondta az, hogy kisebb lesz a GazMag ökológiai lábnyoma, mint 1,8 gha/fő, 10 százalékuk pedig úgy gondolta, hogy pontosan ekkora lesz. Senki sem hitte azt, hogy az ökolábnyomunk meghaladja ezt az értéket. Munkatársainknak igaza lett, hiszen a végeredményül kapott 0,7 gha/fő érték kisebb ennél.

3. ábra

Forrás: saját szerkesztés

A szerkesztőség tagjainak körében végzett felmérés szerint a tagok ha nem is mind környezet-tudatosak, jó úton haladnak e felé, és a fenntartható fejlődés nem ismeretlen fogalom számukra.

ÖSSZEGZÉS

Tanulmányunk elkészítésének célja az, hogy kiszámoljuk a GazMag című újság ökológiai lábnyomát, ezzel is felhívva a figyelmet a fenntarthatóságra. Ennek érdekében az eredmény publikálásra kerül.

Az ökolábnyom számítás végeredményeként azt kaptuk, hogy a GazMag ökológiai lábnyoma 0,7 globális hektár/fő. Ez az érték alacsonyabb a világlátnál (2,2 gha/fő), és alacsonyabb annál az 1,8 gha/fő értéknél is, amely a fenntarthatóság határának tekinthető. Ugyanis a Föld biokapacitása akkor lenne elegendő, ha a Földgolyón mindenki 1,8 gha/fő ökológiai lábnyommal rendelkezne. Azonban ez az érték kicsit csalóka, ugyanis csak azokat a tevékenységeket és csak azt a fogyasztást vettük bele, amely az újság tevékenységéhez köthető. A szerkesztőség tagjainak személyes, mindenre kiterjedő ökológiai lábnyoma minden bizonnyal nagyobb ennél az értéknél.

Tanulmányunk elkészítése előtt három hipotézist fogalmaztunk meg bennem, melyek bizonyítására vagy cáfolására kiemelt figyelmet fordítottunk. Ezeket a feltevéseket mind sikerült megvizsgálni, elemezni a helyzetet, és ez alapján el tudtuk dönteni, hogy az adott hipotézis elfogadásra, vagy elutasításra kerül.

Első hipotézisünk (H1) szerint a GazMag fenntartható, tehát ökológiai lábnyoma maximum 1,8 globális hektár/fő. Az újság ökológiai lábnyoma 0,7 gha/fő. Ez az érték alacsonyabb, mint a fenntartható szint, az első hipotézis tehát elfogadásra került.

A második hipotézis (H2) szerint bár a lap környezettudatos újságként működik, a szerkesztőség tagjai külön-külön nem feltétlenül környezettudatosak. Ez a rész kellemes csalódás volt, ugyanis a kérdőívészés során megállapítottuk, hogy a szerkesztőség tagjai környezettudatosak. A tagok 30%-a teljesen, 70%-a részben vallotta magát környezettudatosnak. Senki sem adott olyan választ, hogy egyáltalán nem környezettudatos. A második hipotézis elutasításra került.

Harmadik hipotézisünk (H3) szerint hogy a szerkesztőség tagjai előnyben részesítik a tömegközlekedést az autóval történő közlekedéssel szemben. Ez a hipotézis elfogadásra került, ugyanis az adatokból kitűnik, hogy a szerkesztőség tagjai tényleg gyakrabban utaznak tömegközlekedési eszközökkel, mint autóval. Azonban ennek oka nem kizárólag a környezettudatosság, az is közre játszhat ebben, hogy a szerkesztőségek főként egyetemisták alkotják, akik nem rendelkeznek saját járművel.

FELHASZNÁLT IRODALOM

- Antal Orsolya, Vadovics Edina (2005): Zöld iroda kézikönyv –avagy hogyan alakítsunk ki környezet- és emberbarát munkahelyet?, KÖVET, Budapest
- CG&Partners (2010): Fenntarthatósági Füzetek I. – Ökológiai lábnyom számításának gyakorlata, Győr – Letöltés ideje: 2011. május 10. – (<http://cgpartners.hu/hu/szoveg/fenntarthatosagi-fuzetek/9>)
- CG&Partners (2010): Fenntarthatósági Füzetek II. – Nem-pénzügyi jelentések kiadásának trendjei, Győr – Letöltés ideje: 2011. május 10. – (<http://cgpartners.hu/hu/szoveg/fenntarthatosagi-fuzetek/9>)
- CG&Partners (2010): Fenntarthatósági Füzetek III. – Kutatás az ökológiai lábnyom ismertségéről, Győr – Letöltés ideje: 2011. május 10. – (<http://cgpartners.hu/hu/szoveg/fenntarthatosagi-fuzetek/9>)
- CG&Partners (2010): Fenntarthatósági Füzetek IV. – Munkahelyi egészségfejlesztés a CSR tükrében, Győr – Letöltés ideje: 2011. május 10. – (<http://cgpartners.hu/hu/szoveg/fenntarthatosagi-fuzetek/9>)
- CG&Partners (2011): Fenntarthatósági Füzetek V. – Elektronikus ökológiai és karbonlábnyom kalkulátorok, Győr – Letöltés ideje: 2011. szeptember 5. – (<http://cgpartners.hu/hu/szoveg/fenntarthatosagi-fuzetek/9>)
- CG&Partners (2012): Fenntarthatósági Füzetek VII. – Vállalati méret és felelősség, Győr – Letöltés ideje: 2012. június 13. – (<http://cgpartners.hu/hu/szoveg/fenntarthatosagi-fuzetek/9>)
- CG&Partners (2012): Fenntarthatósági Füzetek IX. – Nemzeti szintű ökológiai lábnyom számítás adatbázisának összemérhetősége megbízhatósága, Győr – Letöltés ideje: 2012. június 13. – (<http://cgpartners.hu/hu/szoveg/fenntarthatosagi-fuzetek/9>)
- CG&Partners (2011): Fenntarthatósági Füzetek Különszám. – Győr ökológiai lábnyoma, Győr – Letöltés ideje: 2011. május 10. – (<http://cgpartners.hu/hu/szoveg/fenntarthatosagi-fuzetek/9>)
- CG&Partners (2012): Fenntarthatósági Füzetek Különszám. – Fenntarthatóságról röviden, eddigi Fenntarthatósági Füzetek összefoglalója, Győr – Letöltés ideje: 2012. szeptember 27. – (<http://cgpartners.hu/hu/szoveg/fenntarthatosagi-fuzetek/9>)
- Csutora Mária, Kerekes Sándor (2004): A környezetbarát vállalatirányítás eszközei, KJK-Kerszöv, Budapest

- Daly, Herman E. (1996): *Beyond Growth: The Economics of Sustainable Development*, Beacon Press
- Daly, Herman E. (1991): *Steady-State Economics*, Island Press, Washington D.C.
- Global Footprint Network (2010): Calculation methodology for the national footprint accounts –
Letöltés ideje: 2011. június 3. –
(<http://www.footprintnetwork.org/en/index.php/GFN/>)
- Global Footprint Network (2010): Calculation methodology for the national footprint accounts –
Letöltés ideje: 2011. június 3.
- Kerekes Sándor (1989): *A környezetgazdaságtan alapjai*, Aula, Budapest
- Kiss Gabriella; Pál Gabriella (2006): *Környezetgazdaságtan*, Universitas Kiadó, Győr
- Kósi Kálmán, Valkó László (2006): *Környezetmenedzsment*, BME, Typotex, Budapest
- Kotler, Philip, Lee, Nancy (2007): *Vállalatok társadalmi felelősségvállalása*, HVG Kiadó, Budapest
- Ligeti György (2007): *CSR Vállalati felelősségvállalás*, Kurt Lewin Alapítvány, Budapest
- Pálvölgyi Tamás, Nemes Csaba, Tamás Zsuzsanna szerk. (2002): *Vissza vagy hova – Útkeresés a fenntarthatóság felé Magyarországon*, Tertia, Budapest
- Rees, William E. (1992): Ecological footprints and appropriated carrying capacity: What urban economics leaves out. *Environment and Urbanization*: IV. évfolyam 2.szám, 121-130. oldal
- Rees, William E., Wackernagel, Mathis (1996): *Ökológiai lábnyomunk*, Föld Napja Alapítvány, Budapest
- Rees, William E., and Wackernagel, Mathis (1996): *Urban ecological footprints: Why cities cannot be sustainable – and why they are a key to sustainability*
- Sajtos László, Mitev Ariel (2007): *SPSS kutatási és adatelemzési kézikönyv*, Alinea Kiadó, Budapest
- Szigeti Cecília–Borzán Anita: *Ökológiai lábnyom mutató számítása.*– Letöltés ideje: 2011. június 10. –
(http://cgpartners.hu/aas_szoveg/file/75_okologiai_labnyom_mutato_szamolasa.pdf)
- Szlávik János (2005): *Fenntartható környezet- és erőforrás-gazdálkodás*, KJK, Budapest
- Szlávik János szerk. (2009): *A vállalatok társadalmi felelősségvállalása*, Complex Kiadó, Budapest
- Van Den Bergh, Jeroen, and Verbruggen, Harmen (1998): *Spatial sustainability, trade and indicators: an evaluation of the „ecological footprint”*, Amsterdam
- Tóth Gergely (2001): *Környezeti teljesítményértékelés*, KÖVET, Budapest

Tóth Gergely (2003): Vállalatok környezeti érdeprendje – A vállalati fenntarthatóság minősítéséről és ennek nehézségeiről, Kovász VII. évfolyam, 1-2.szám 2003. Tavasz – Nyár, 5-26. oldal

Tóth Gergely (2007): A Valóban Felelős Vállalat, KÖVET-INEM Hungária Kiadó, Budapest

Tóth Marcell (2012): Ökológiai lábnyom, GazMag 2. évfolyam, 6. szám, 2012. június, 6. oldal

Zsolnai László (2001): Ökológia, gazdaság, etika, Helikon Kiadó, Budapest

HASZNOS HONLAPOK

Best Foot Forward – <http://www.bestfootforward.com/>

CG&Partners Kutató és Tanácsadó Kft. – www.cgpartners.hu

City Limits London – <http://www.citylimitslondon.com/>

GazMag – <http://www.gazmag.hu/>

Global Footprint Network – <http://footprintnetwork.org/en/index.php/GFN/>

Happy Planet Index - <http://www.happyplanetindex.org/>

KÖVET Egyesület a Fenntartható Gazdálkodásért – <http://www.kovet.hu/>

Központi Statisztikai Hivatal – www.ksh.hu

Levegő Munkacsoport - <http://www.levego.hu/>

MKT Szakkönyvtár

(közgazdász könyvtár)

Nyitva tartása:

Kedd, Szerda:

18:00-20:00

MKT Szakkönyvtár